

EMPL

Eesti Metsa- ja
Puidutööstuse Liit

METSA- JA PUIDUTÖÖSTUS – tuleviku biomajanduse alustala

11.10.2023

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Metsa- ja puidutööstus

MAKSUTULU

787

miljonit €

58 000

töökohta, peamiselt
maapiirkonnas

SEOTUD JA ÄRA HOITUD

CO₂ 9,8

miljonit tonni

EKSPORT

3

miljardit €

EESTI METSA- JA PUIDUTÖÖSTUS

Eesti majanduse üks tugisammastest:

metsamajandus; puidutööstus; paberitööstus; mööblitööstus

3900 ETTEVÕTET

2,8 MILJARDIT € LISANDVÄÄRTUST

14,7% kogu Eestis loodud lisandväärtusest
Müügitulu 5 miljardit €

58 000 TÖÖKOHTA

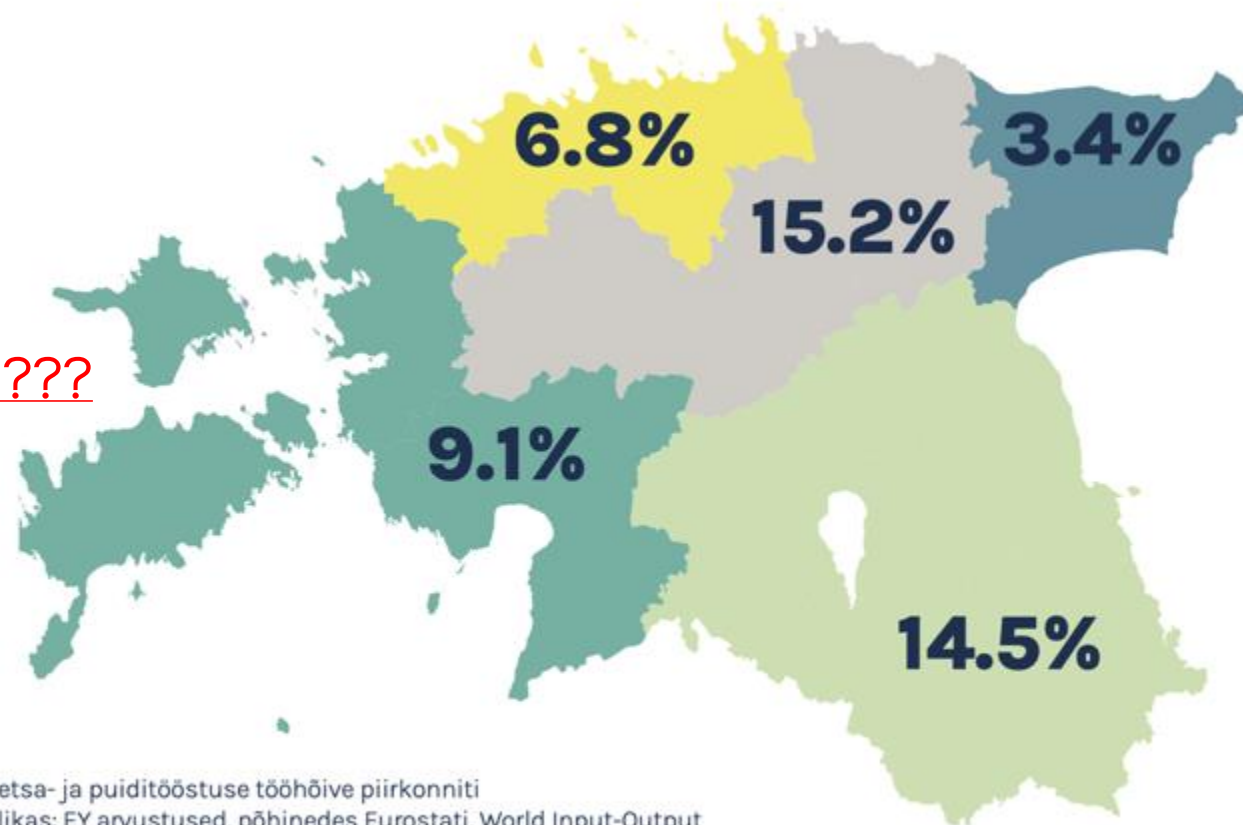
9,8% kogu tööhõivest

oluline tööandja Tallinnast kaugemal

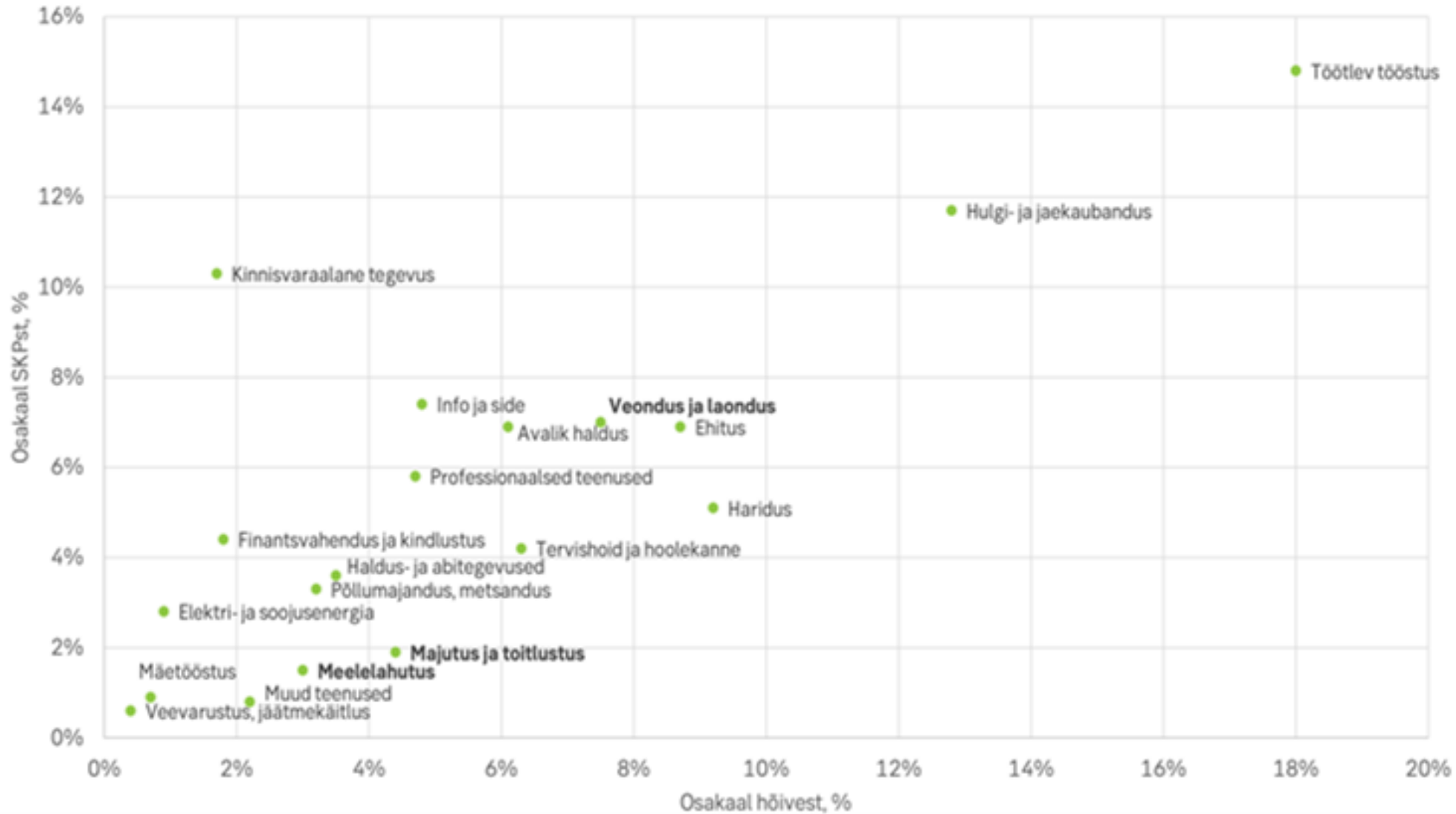
- Põhineb taastuval loodusvaral
- Olulisim panustaja maaelu arengusse
- Rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline???
- Pikk kohalik väärtusahel
- Riiklik maksutulu 787 miljonit €

Metsa- ja puidutööstuse tööhõive piirkonniti
Allikas: EY arvustused, põhinedes Eurostati, World Input-Output
Database ja äriregistri 2018. aasta andmetel

Mis on tegelikult oluline?

Tegevusalade osakaal koguhõivest ja SKP-st 2019. a, %

Puidutööstus on teistest sektoritest sammu võrra ees

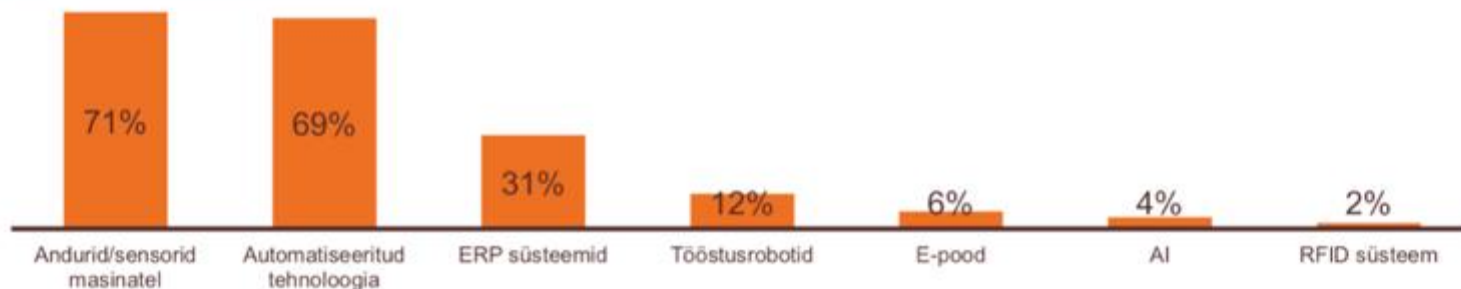
Automatiseerituse tase (% protsessidest)

Digitaliseerituse tase (% protsessidest)

Täna puidutööstuses kasutusel

Swedbank-i tööstusettevõtete uuring 04.2020

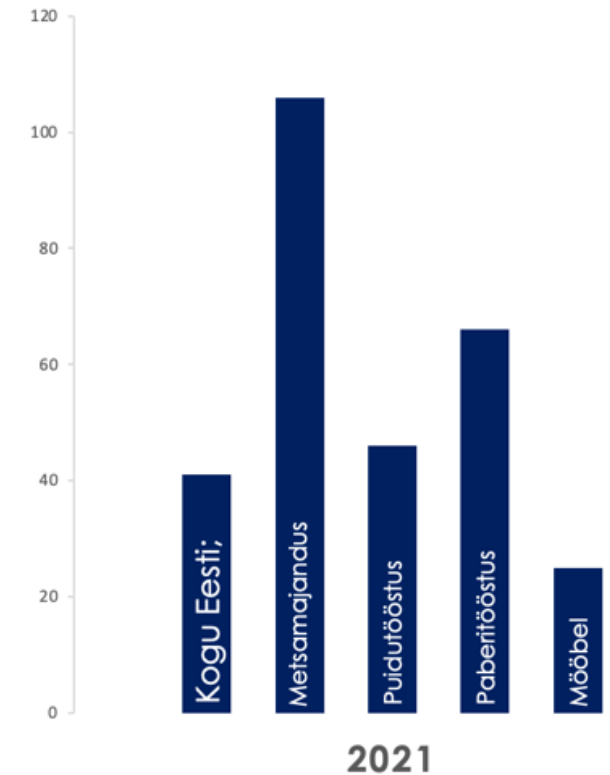

EESTI METSA- JA PUIDUTÖÖSTUS: annab igale väärintatud tihumeetrile puidule 265 € lisandväärtust

Sektori roll Eesti majanduses (otsene, kaudne, kaasnev kokku)*

Valdkond	Kogulisand- väärtus (mln eurot)	Osakaal kogu Eestis loodud lisandväärtusest	Töökohtade arv (n)	Osakaal kogu Eesti tööhõivest	Maksutulu (mln eurot)	Osakaal kogu Eesti maksutulust
Metsamajandus	735,9	3,9%	10 560	2,3%	190,8	2,1%
Puidu mehaaniline töötlemine	2007,8	10,5%	42 774	9,3%	534,2	6%
Puidu keemiline töötlemine	157,6	0,83%	2 801	0,61%	44,9	0,5%
Mööblitootmine	355,9	1,9%	10 915	2,4%	122,5	1,4%
Metsa- ja puidusektori tervikmõju*	2 806,1	14,7%	58 209	12,6%	787,1	8,8%

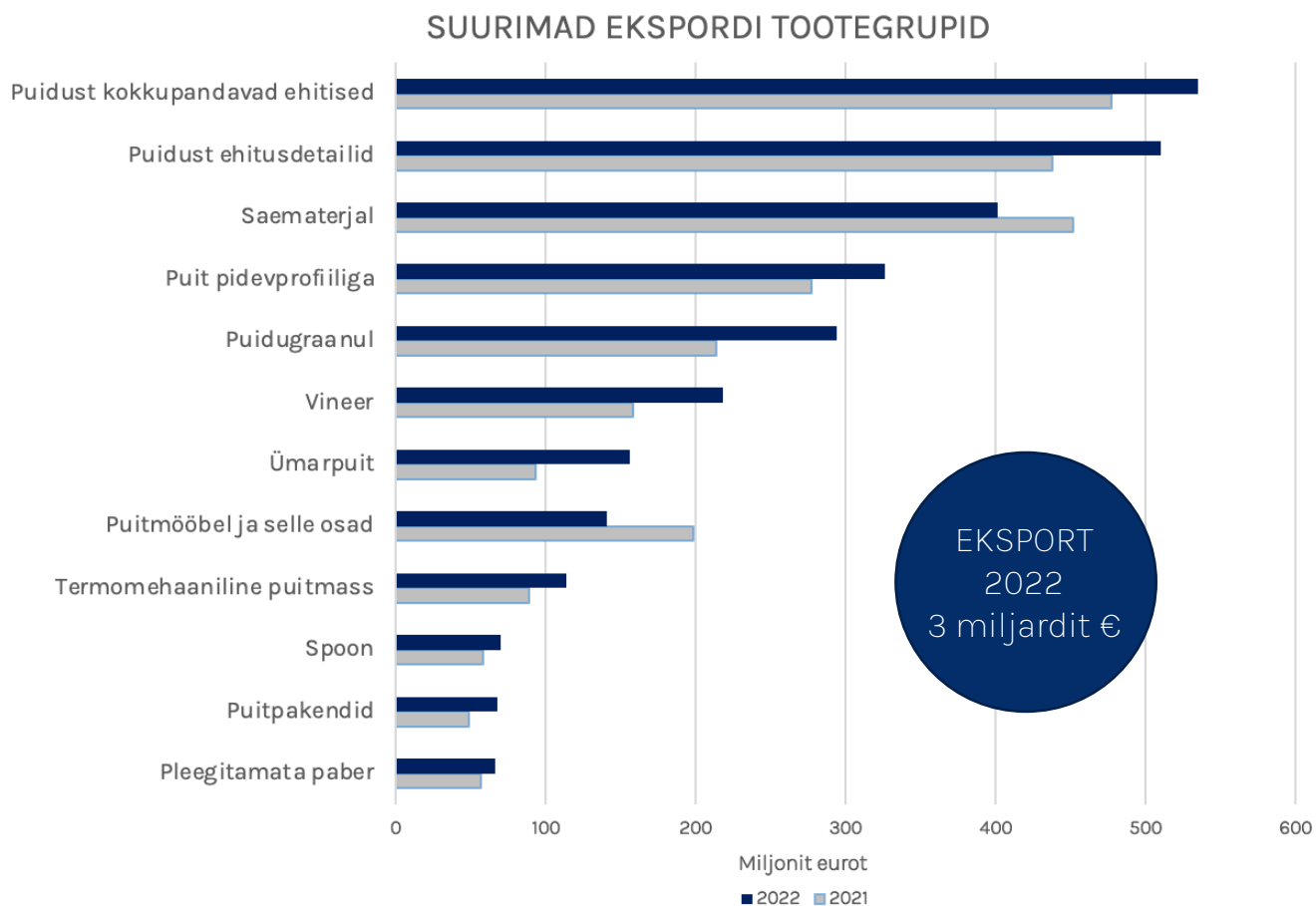
LISANDVÄÄRTUS TÖÖTAJA
KOHTA

Eesti puidutööstus ekspordib väärindatud tooteid!

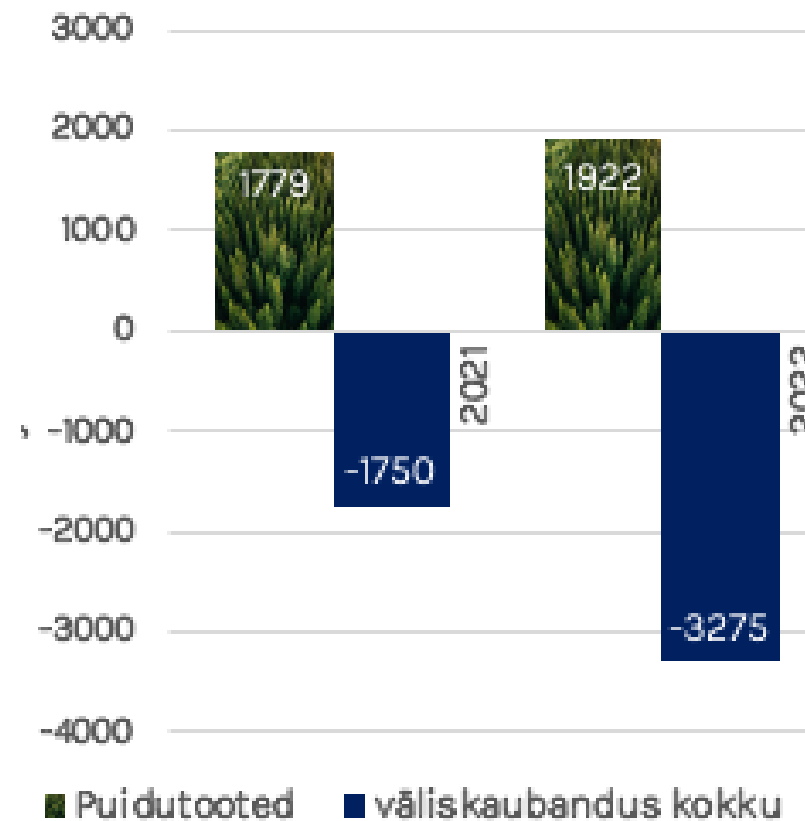

Puidutööstuse eksport tasakaalustab näiteks kütuste, ravimite ja elektroonika importi.

Puit on Eesti väliskaubanduse peamine tasakaalustaja

Väliskaubanduse bilanss mln eurodes

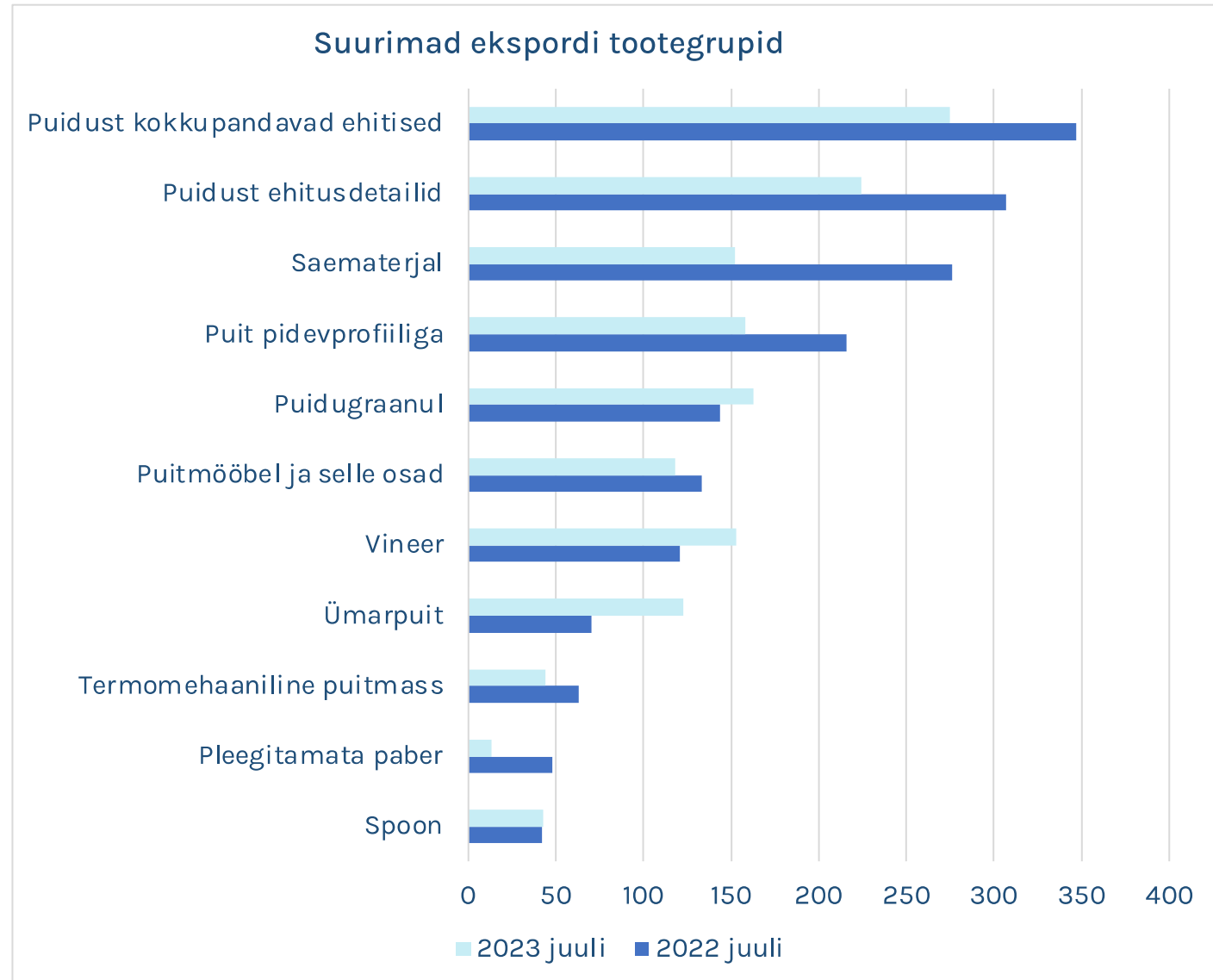

2023 aastal on sektoril hulgaliselt nii sisemisi kui ka väliseid väljakutseid

- Venemaa tooraine kadumine turult (1/3 Eesti turgu läbinud saematerjalist)
- Kiire sisendhindade tõus
 - Volatiilsed energiahinnad
 - Tööjõukulude kiire kasv
 - Intressimäärade kiire kasv
 - Kõrged tooraine hinnad võrreldes konkurentidega
- Ebakindel investeerimiskeskond
 - Poliitikate mõju ressursikättesaadavusele
 - EL poliitikate rakendamine Eestis ja nende mõju Eesti ettevõtluskeskkonna konkurentsivõimele
- Ostujõu langus sihtturgudel
- Intressimäärade kiire kasv
 - Põhjamaade ehitusturu hangumine
 - Saksamaa majanduse pidurdumine

Turud ja nõudlus on olemas, kuid Eesti puidutööstus on konkurentsivõimes enim kaotanud

SUURKOONDAMINE METSATÖÖSTUSES

UUENDATUD 10:34 | STORA ENSO: IMAVERES TÖÖ JÄTKUB

Stora Enso sulgeb Näpi saeveski Lääne-Virumaal, 100 inimest kaotab töö

Kohava: sektor ootab valitsuselt stabiilset ja pikaajalist metsapoliitikat

Võrumaa kohalikud jäävad tööst ilma – saetööstus koondab mitukümmend inimest

Avaldatud: 20 september, 2023

AS Toftan koondab töömahu vähenemise tõttu Võrumaal 32 töötajat.

AS Toftan toob koondamise põhjuseks välja pikaajalise tooraine puudujäägi, mis on põhjustanud ettevõtte tootmismahu languse ning kaasa toonud olukorra, kus firma peab koondama ligikaudu 1/3 töötajatest. Saetööstus peab töö jätkamiseks ja jätkusuutlikkuse tagamiseks ettevõtte töö ümber korraldama, vahendab *Ärileht*.

Toftanil on Võrumaal Varesse külas kaks saeveskit. Neist esimene, jämevalke töötlev Toftan 1 alustas tegutsemist 29 aastat tagasi, peenvalke saagiv Toftan 2 avati seitse aastat tagasi.

Pärnumaa Laesti saeveski läheb kinni ja töö kaotab 30 inimest

MAJANDUS

26.07.2023 12:55

Uuendatud: 26.07.2023 17:39

Foto: Margus Muld/ERR

Kuidas edasi?

Speeding up the Green Transition with Renewable Solutions from Wood

40% Euroopa metsadest

5% Euroopa rahvastikust

Metsandus on liikmesriikide pädevuses kuid aina enam reguleeritud Euroopa Liidu algatuste poolt - Põhjamaade ja Baltikumi huvid on ühised kuid riikide poliitikute tegevus oma ettevõtete eest seismisel erinev

Puit saab olla lahendus

1 kuupmeeter puitu
seob 1 tonni CO₂

Samal ajal väldime
1 tonni CO₂ emissiooni
ehituses, mis tekiks puidu
asemel betooni või terase
kasutamisega

Puidukasutus pakub lahendusi
nii energeetikas, materjali-
tööstuses, transpordisektoris,
keemiatööstuses kui ka
ehitussektoris võimaldades
nende sektorite jalajälge
vähendada

RIIKLIKUD TELLIMUSED KUI INNOVATSIOONI KÄIVITAJA

Puidust avalike hoonete ehitamine vajab arendustööd millega kaasnevad kulud

Klient ei ole täna valmis maksma rohkem keskkonnasõbraliku ehituse eest

Riigi tellimuste kaudu teadmiste tõstmine vähendab tulevikus puidust ehitamise hinda

Riik saab tehtavast kulust suure osa maksudena tagasi tänu kohalikul väärtusahelal põhineva tooraine kasutusele ja ekspordipotentsiaali arendamisele

Puit on käegakatsutav võimalus rohepöördeks

Puidu kasutamine pikaajalisteks toodeteks

- Puidust ehitised ja ehituskomponendid
- Puidust soojustusvillad
- Biokomposiidid
- Liimid ja sideained
- Roheasfalt

Puidule kõrgema lisandväärtuse andmine

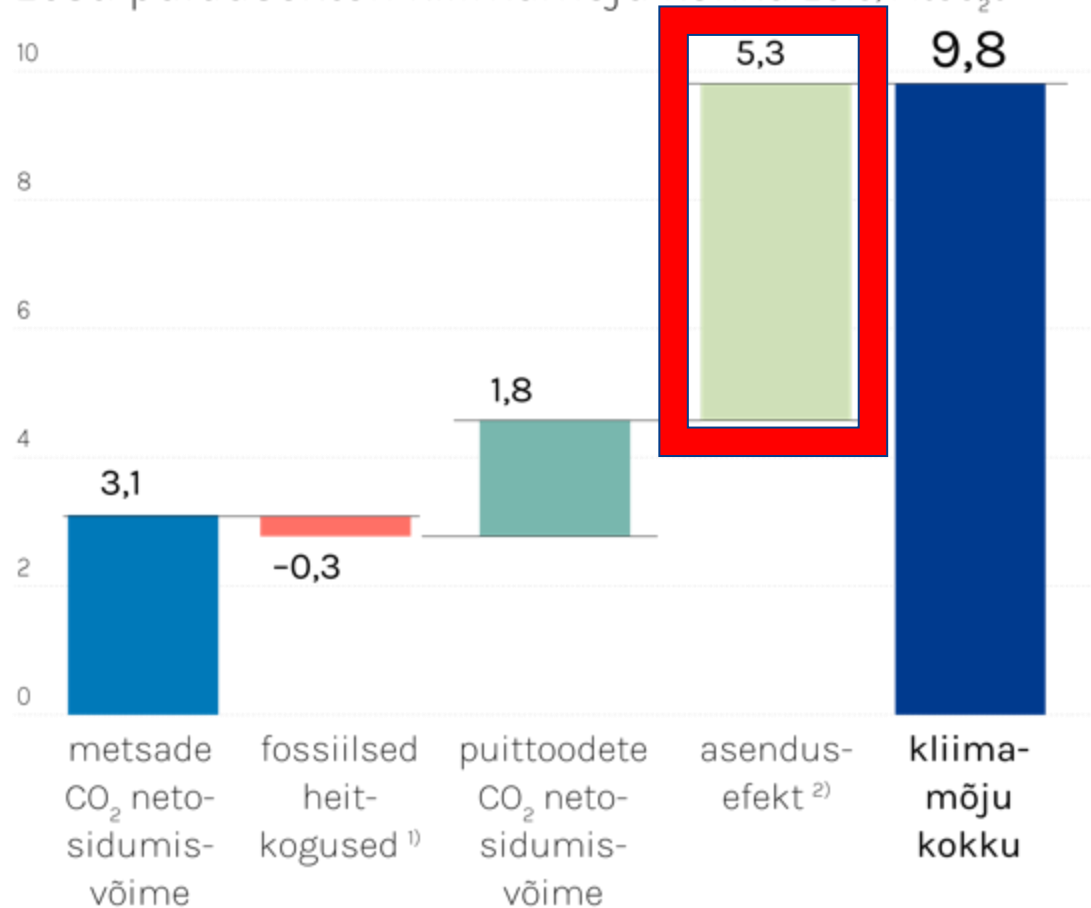
- Biorafineerimine
- Biokütused
- Aluskemikaalid

PUIDUKASUTUS ON TÄNA VALMIS TEHNOLOOGIA CO₂ JALAJÄLJE VÄHENDAMISEKS

Eesti puidusektori kliimamõju kokku 2019. MtCO₂e

- Eesti puidusektori kliimamõju oli 2019. aastal kokku hinnanguliselt 9,8 miljonit tonni CO₂e
- Fossiilsete heitkoguste osa kliimamõjus tervikuna on marginaalne (-0,3 MtCO₂e). Seejuures saaks näitajat veelgi parandada veoautode keskmise kandevõime suurendamise ja taastuvenergia osakaalu kasvamisega.
- Asendusefekt (5,3 MtCO₂e) toetab täispuittoodete (saematerjal, vineer, liimpuit jne) suur osakaal puidutöötluses, kuna neil on suurim asendav mõju võrreldes muude raietoodetega.

¹⁾ Puidutöötluse heitkogused (fossiilsete heitkoguste raames) hõlmavad ainult 1. ja 2. kategooriat, sest 3. kategooria heitkoguseid ei saa omavahel võrrelda

²⁾ Asendusefekt on väga ebakindel hinnang ennetatud heitkoguste kohta, samas kui ülejäänud kolme elemendi arvutusmeetodid CO₂ sidumise ja heitkoguste kohta on üsna hästi välja kujunenud

KONKURENTSIVÕIME JA INVESTEERIMISKESKKONNA TAASTAMINE EELDAB RIIGI TASEMEL MUUTUST

• TÖÖSTUSHARUDE ÜLESED PROBLEEMID

- Energia hind ja jalajälg
- Logistikakanalid ja hind
- Pikaajalise tööstuspoliitika ja majandusarengu plaani puudumine

• METSA- JA PUIDUTÖÖSTUSE PROBLEEMID

- Metsanduspoliitika turbulentsus, ressursikättesaadavus ei ole ennustatav
- Looduskaitsetelised piirangud ületavad oluliselt lähinaabrite taset

• METSA- JA PUIDUTÖÖSTUSE EESMÄRK

- Väärindame kohalikku puitu maksimaalselt Eestis
- Väärindame parimal moel vastavalt puidu kvaliteedile
- Aitame luua sotsiaalmajanduslikku heaolu läbi keskkonnasõbralike toodete.

- SEKTOR SAAB PAKKUDA ÜHISKONNALE SUUREMAT MAJANDUSLIKKU HEAOLU, KUID SEE EELDAB INVESTEERIMISKESKKONNA TAASTAMIST

Investeeringud eeldavad riigilt:

toorainekindlust

- Majandusmetsa osakaalu hoidmine minimaalselt 70% tasemel!
- Pikaajaline vaade metsamajandusele keskendudes kvaliteetse puidu kasvatamisele
- Raiemaht kujuneb metsa olemist, turusituatsioonist, ilmastikust ja omaniku soovist mitte poliitilise debatina
- Riigimets kui stabiilne ja usaldusväärne partner

konkurentsivõimet

- Piirangud ei ole võrreldavad naaberriikidega
 - Kevadised raiepiirangud
 - Kaitsealade ekspansiivne kasv
 - RMK mahtude ja tingimustega mängimine
- Sisendkulud - aktsiisid, võrgutasud jne.
- Transpordikulud - Eesti kaupade konkurentsivõime välisurgudel

sektori esindatust riigistruktuuris

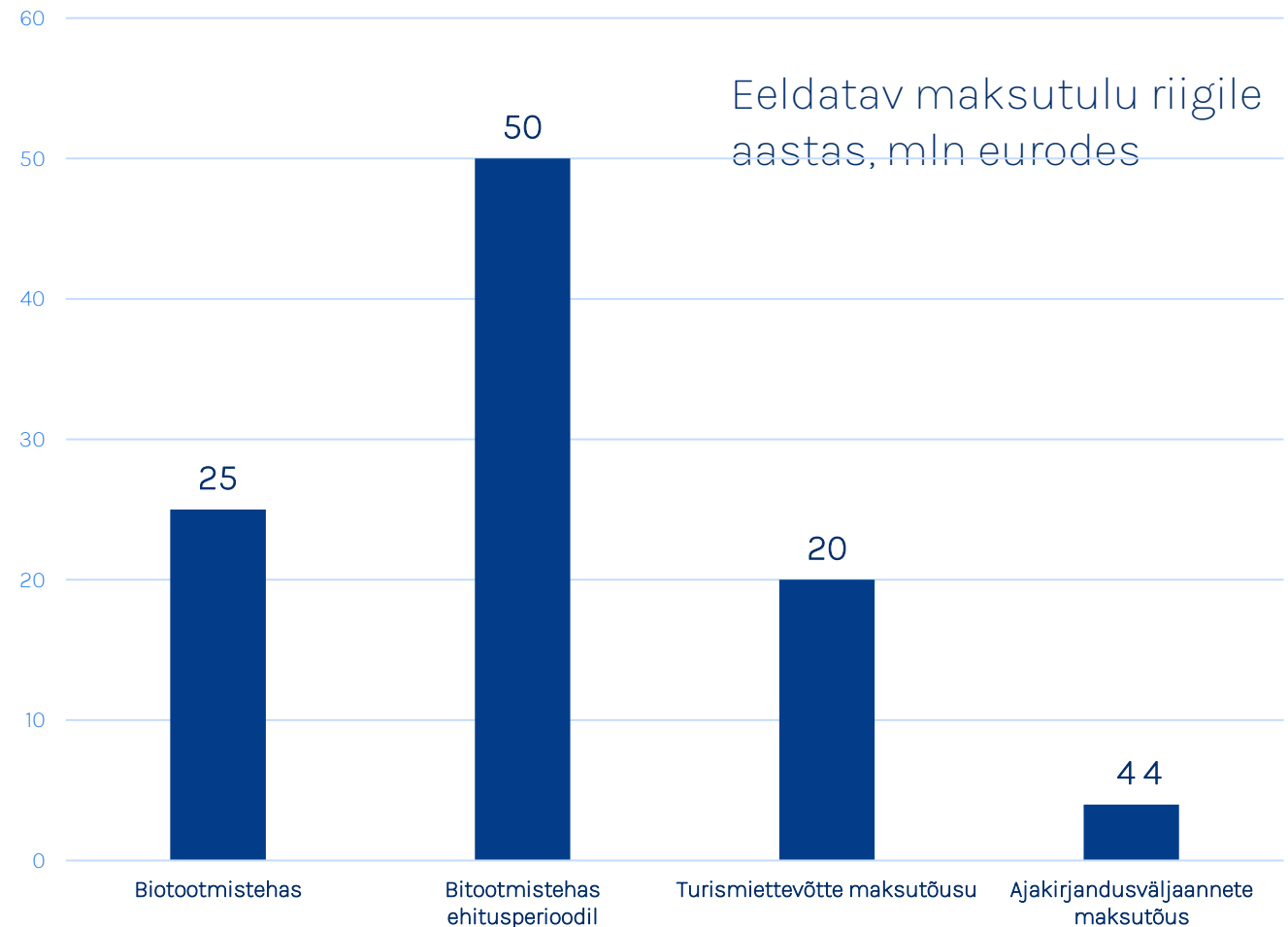
Ühe biotootmistehase eeldatav maksutulu ületaks majutusasutuste ja ajalehtede käibemaksutõusust saadava tulu riigieelarvesse

Ühe tehase mõju Eesti riigile

1 VKG arendatava biotootmistehase näitel

- 800 mln EUR investering
- 450 mln EUR müügitulu
- 250 mln EUR lisandväärtus
- 25 mln EUR maksutulu + ehitusfaasis

maksutulu 50 mln EUR

TÄNAN!
